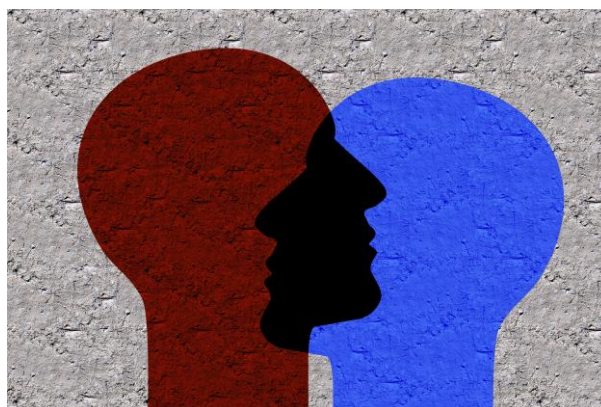

XIX EUROPEJSKIE FORUM NAUCZANIA RELIGII W SZKOŁACH

Dialog Kultur w Europie Wyzwanie dla szkolnego nauczania religii

Wiedeń, 15 – 19 kwietnia 2020

Kardinal König Haus

Kardinal-König-Platz 3, 1130 Wien

www.kardinal-koenig-haus.at

dr Piotr Kubiak, sekretarz generalny

www.eufres.org

XIX Europejskie Forum nauczania religii w szkołach

Zaproszenie

Szanowni Państwo, w imieniu Kuratorium EuFRES, mamy zaszczyt zaprosić do wzięcia udziału w naszej kolejnej konferencji. Odbędzie się ona w Wiedniu, w dniach od 15 do 19 kwietnia 2020 roku. Temat spotkania to: Dialog kultur w Europie. Wyzwanie dla szkolnego nauczania religii.

Zgodnie z tradycją EuFRES w konferencji biorą udział naukowcy oraz osoby odpowiedzialne za nauczanie religii w szkołach publicznych w poszczególnych krajach europejskich. EuFRES jest niezależnym gremium pedagogiczno-religijnych badań oraz wymiany doświadczeń w obszarze szkolnego nauczania religii. Inicjatywa ta, mając początek w środowisku katolickim, pozostaje otwarta na inne wyznania chrześcijańskie. Jest ona niezależna finansowo od publicznych narodowych czy europejskich instytucji. Nasze statuty przewidują, że uczestnicy sami ponoszą koszty podróży i udziału w konferencji, wnosząc również wkład w całościowe koszty organizacji spotkania. Kuratorium, wybierane przez zgromadzenie plenarne odpowiedzialne jest za wszelkie kwestie dotyczące organizacji spotkania oraz wybór aktualnej problematyki odnośnie do wychowania i kształcenia, pozostającej w kręgu wspólnych zainteresowań członków EuFRES. Statuty organizacji, które znajdują się na stronie internetowej, zawierają wytyczne dla regulaminu spotkań.

Podczas XIX Konferencji EuFRES odbędzie się debata nad problematyką, dotyczącą wkładu szkolnego nauczania religii w kształtowanie więzi europejskich społeczeństw. Na szczególną uwagę zasługuje kwestia dialogu kultur w Europie, którą przedstawi dr Michael Kuhn z Komisji Konferencji Episkopatów Unii Europejskiej COMECE. Tematykę wkładu nauczania religii do dialogu kultur w Europie podejmie prof. Sergio Cicutelli z Papieskiego Uniwersytetu Antonianum w Rzymie. Dyskusje w grupach roboczych, przewidziane po referatach wiodących, zmierzają do wymiany osobistych doświadczeń oraz wypracowania wniosków pedagogiczno-religijnych związanych z tematyką XIX Forum.

W załączonych materiałach znajduje się szczegółowy program spotkania w Wiedniu oraz formularz zgłoszenia. Tak jak w poprzednich konferencjach, również i tym razem będą do dyspozycji tłumaczenia głównych referatów w języku włoskim, angielskim, niemieckim, hiszpańskim i polskim. Podczas posiedzeń zostaną także zapewnione tłumaczenia bieżących wystąpień.

Uprzejmie prosimy Państwa o przekazanie informacji o spotkaniu osobom, które mogłyby interesować zaproponowany temat, jak również tym, którzy zajmują się naukowo wskazanym obszarem badań lub są odpowiedzialni za nauczanie religii w szkołach.

Zgodnie z tradycją EuFRES, w programie konferencji przewidziano możliwość indywidualnych wystąpień dotyczących omawianej problematyki widzianej z perspektywy poszczególnych krajów europejskich w formie przygotowanego wcześniej krótkiego referatu. Również Państwo jesteście serdecznie zaproszeni do podzielenia się osobistym doświadczeniem w tym względzie. Poniżej na s. 6 znajdują się szczegółowe wskazówki.

Mając nadzieję na Państwa udział w konferencji, z radością oczekujemy na spotkanie w Wiedniu

dr hab. Roman Buchta
prezydent EuFRES

dr Piotr Kubiak
sekretarz generalny EuFRES

XIX Europejskie Forum nauczania religii w szkołach

Tematyka konferencji:

Dialog Kultur w Europie

Wyzwanie dla szkolnego nauczania religii

Jako ugruntowaną tradycję można wskazać fakt, że Unia Europejska każdy kolejny rok poświęca szczególnie istotnemu zagadnieniu. W 2008 roku, jako temat wiodący przyjęto problematykę dialogu międzykulturowego. Świadomość wartości, jaką stanowi wielokulturowość Europy wzrasta z roku na rok, zwłaszcza wśród ludzi młodych. Pomimo wielu działań przynoszących już dobre rezultaty, tematyka dialogu kultur pozostaje nadal w pełni aktualna, gdyż do pełnego poznania, zrozumienia i szacunku dla kultury innych narodów, wyznań i religii droga w Europie jest ciągle daleka.

Opublikowana w 2007 roku Biała Księga na temat dialogu międzykulturowego definiuje go jako otwartą i pełną szacunku wymianę poglądów między osobami lub grupami mającymi różne pochodzenie etniczne, kultury, religie, języki i dziedzictwo. Dialog międzykulturowy wymaga swobody i umiejętności wyrażania własnych poglądów, a także chęci i umiejętności słuchania zdań innych ludzi. Celem dialogu międzykulturowego jest rozwinięcie głębszego zrozumienia dla różnych poglądów i praktyk, zwiększenie uczestnictwa i wolności dokonywania wyborów życiowych, równości i szacunku dla ludzkiej godności, pobudzanie procesów twórczych oraz promowanie możliwości ludzi i społeczeństw do wzrostu i transformacji poprzez pełen szacunku dialog z innymi.

Wychowanie do tak rozumianego dialogu międzykulturowego, jak również szukanie nowych dróg i sposobów jego nawiązywania, wydaje się obecnie jednym z istotnych zadań duszpasterskich Kościoła. „Większość mieszkańców naszej planety deklaruje się jako wierzący, co powinno pobudzać religie do nawiązania dialogu, ukierunkowanego na opiekę nad naturą, obronę ubogich, budowanie sieci braterstwa i szacunku”. (Ojciec Święty Franciszek, *Laudato Si'*, 2015, 201)

Można w tym miejscu założyć, że szczególną szansą dla urzeczywistnienia się postulowanego dialogu może stać się szkolne nauczanie religii. Troska o respektowanie jego społeczno-kulturowych, religijnych i prawnych uwarunkowań, właściwych dla poszczególnych krajów europejskich, jawi się jednak jako prawdziwe wyzwanie. Serdecznie zapraszamy osoby odpowiedzialne lub zainteresowane kształtowaniem tego obszaru posługi Kościoła do udziału XIX Europejskim Forum Nauczania Religii w Szkołach.

dr hab. Roman Buchta
Prezydent EuFRES

dr Piotr Kubiak
Sekretarz generalny EuFRES

Program

Środa 15-04-2020	do	Przylot na lotnisko Wien-Schwechat,
	17.00	Transfer do centrum konferencyjnego (Kardinal König Haus, Wien), zakwaterowanie
	18.00	Kolacja w centrum konferencyjnym
OTWARCIE FORUM	19.00	Rozpoczęcie obrad Otwarcie konferencji prezydent dr hab. Roman Buchta Słowo powitania Kard. Schönborn / Referat wstępny (lub delegat) Przedstawienie programu oraz uczestników forum
	20.00	Wspólny pogodny wieczór

Czwartek 16-04-2020	8.00	Eucharystia (przygotowanie grupa niemiecka)
	8.45	Śniadanie
PIERWSZY REFERAT	9.30	Wykład 1: Dialog religii i kultur – impulsy o sytuacji w Europie dr Michael Kuhn, Komisja Konferencji Episkopatów Unii Europejskiej, COMECE, Bruksela
	10.30	Przerwa - kawa
	11.00	Praca w grupach językowych
	11.30	Przedstawienie pracy w grupach i dyskusja z prelegentami
	12.30	Obiad
WYMIANA DOŚWIADCZEŃ	15.00	Refleksja przedstawicieli poszczególnych państw - I
	16.30	Przerwa – kawa
	17.00	Refleksja przedstawicieli poszczególnych państw - II
	18.00	Kolacja
	19.00	Spotkanie integracyjne

Piątek 17-04-2020	8.00	Eucharystia (przygotowanie grupa włoska)
	8.45	Śniadanie
DRUGI REFERAT	9.30	Wykład 2: Wychowanie do kultury dialogu w nauczaniu religii katolickiej prof. Sergio Ciatelli, Papieski Uniwersytet Antonianum, Rzym
	10.30	Przerwa – kawa
	11.00	Praca w grupach językowych
	11.30	Przedstawienie pracy w grupach i dyskusja z prelegentami
WYMIANA DOŚWIADCZEŃ	12.00	Refleksja przedstawicieli poszczególnych państw - III
	12.30	Obiad
	14.00	Refleksja przedstawicieli poszczególnych państw - IV
	15.30	Program kulturalny w Wiedniu Oprowadzanie po starówce
	19.00	Kolacja na starym mieście

Sobota 18-04-2020	8.00	Eucharystia (przygotowanie grupa polska)	
	8.45	Śniadanie	
	9.30	Rezultaty Forum – wprowadzenie i praca w grupach językowych	
	10.30	Przerwa – kawa	
	WNIOSKI ZAKOŃCZENIE	11.00	Podsumowanie Forum 2020 - Zakończenie Zgromadzenie plenarne Forum w Wiedniu 2020 Przyjęcie dokumentu końcowego Zakończenie FORUM Wiedeń 2020
		12.30	Obiad
	14.30	Program kulturalny w Wiedniu: Katedra św. Szczepana – Orientowanie i symbolika	
	18.00	Kolacja w Wiedniu	
Niedziela 19-04-2020	7.00	Eucharystia	
	8.00	Śniadanie	
	od 09.00	Wyjazd	

* * * * *

* W PROGRAMIE FORUM EUFRES PRZEWIDZIANO MOŻLIWOŚĆ UCZESTNICTWA
W CODZIENNEJ EUCHARYSTII.
KSIĘŻY PROSIMY O ZABRANIE ZE SOBĄ ALBY ORAZ BIAŁEJ STUŁY.

* * * * *

www.eufres.org

XIX Europejskie Forum nauczania religii w szkołach

Dialog Kultur w Europie Wyzwanie dla szkolnego nauczania religii

Wymiana doświadczeń

Wszyscy uczestnicy Forum są zaproszeni do przedstawienia sytuacji nauczania religii w swoim kraju.

Kryteria dotyczące przygotowania wystąpienia:

1. Nawiązanie do tematyki Forum lub przedstawienie aktualnej sytuacji kraju w odniesieniu do nauczania religii.
2. Prosimy o nadsyłanie referatów do 1 lutego 2020 r do sekretariatu EuFRES
3. Opracowanie, nieprzekraczające dwóch stron A4 (5500 znaków ze spacjami), powinno zostać przygotowane w dwóch językach (w języku ojczystym i po angielsku).
4. Osoby, które przygotowują referat otrzymają obniżkę kosztów uczestnictwa w Forum 2020 w wysokości 50,- Euro.
5. Wystąpienie nie może przekroczyć 15 minut i powinno zostać zaprezentowane w formie multimedialnej.
6. Wszyscy uczestnicy spotkania otrzymają teksty poszczególnych wystąpień.

Referaty należy nadsyłać do 1 lutego 2020 roku na adres Sekretariatu Forum Eufres 2020:

dr Piotr Kubiak
Kirchliche Pädagogische Hochschule Wien/Krems
Stephansplatz 3 / 3. Stock
1010 Wien

Tel +43 676 914 62 26
E-mail: piotr.kubiak@kphvie.ac.at

XIX Europejskie Forum nauczania religii w szkołach

Dialog Kultur w Europie Wyzwanie dla szkolnego nauczania religii

Prelegenci

Dr. Michael Kuhn, Komisja Konferencji Episkopatów Unii Europejskiej, COMECE, Bruksela

Prof. Sergio Ciatelli, Papieski Uniwersytet Antonianum, Rzym

Patronat Konferencji

www.eufres.org

www.renovabis.de

<https://www.schulamt.at/>

DELEGACIÓN DIOCESANA DE ENSEÑANZA

<https://dee.archimadrid.es/>

www.chiesacattolica.it

www.kphvie.ac.at

www.archidiecezjakatowicka.pl

www.erzdioezese-wien.at

XIX Europejskie Forum nauczania religii w szkołach

Dialog Kultur w Europie Wyzwanie dla szkolnego nauczania religii

Zgłoszenie

Członkowie EuFRES oraz osoby chętne do udziału w XIX Konferencji EuFRES proszone są o przesłanie **formularza zgłoszenia** z aktualnymi informacjami do **1 stycznia 2020** (również w przypadku jeśli ktoś nie przewiduje swojego udziału) na poniższy adres.

Sekretariat generalny EuFRES

Dr. Piotr Kubiak
Kirchliche Pädagogische Hochschule Wien/Krems
Stephansplatz 3 / 3. Stock
1010 Wien
Tel +43 676 914 62 26
E-mail: piotr.kubiak@kphvie.ac.at

do dnia 1 stycznia 2020